

ЗАВХАН АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Тосонцэнгэл сум дахь Тарвагатайн нурууны байгалийн цогцолборт газрын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: ЗАА-2024/264/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:

www.audit.mn

Улиастай сум

2024 он

Завхан аймаг дахь Төрийн Аудитын газрын

дарга, тэргүүлэх аудитор: Д.Бат-Ундраа

Утас: 99993365

Цахим хаяг: [Bat-Undraa@audit.gov.mn](mailto:BatUndraa@audit.gov.mn)

Аудитын менежер: Х.Болдбаатар

Утас: 99105506

Цахим хаяг: Boldbaatarkh@audit.gov.mn

Ахлах аудитор: Ц.Оюунсүвд

Утас: 99076038

Цахим хаяг: oyunsuvdts@audit.gov.mn

Аудитор : Г.Уранбаяр

Утас:95183025

Цахим хаяг:gonchigdorjuranbayr@gmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

АГУУЛГА

1. Хараат бус аудиторын дүгнэлт	3
2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл	4
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан	4
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан	4
2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан	5
2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан	6
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	7
3. Санхүүгийн тайлангийн тодруулга.....	8
3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа	8
3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин.....	10
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал.....	10
3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлт	11
4. Аудитын тайлан.....	13
4.1 Ерөнхий зүйл	13
4.2 Материаллаг байдал	14
4.3 Төрийн хэмнэлтийн хуулийн хэрэгжилт.....	14
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	14
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	15
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал	16
5. Аудитын илрүүлэлт	16
6. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл	16

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

ЗАВХАН АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

81090 Улиастай, Завхан аймаг
Утас/Факс: 7046-36-12
И-мэйл: zavkhan@audit.gov.mn

ТАРВАГАТАЙН НУРУУНЫ
БАЙГАЛИЙН ЦОГЦОЛБОРТ
ГАЗРЫН ДАРГА Б.НЯМЖАНЦАН -Д

2024.02.22 № 89
танай _____ -ны № _____ -т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Завхан аймгийн Тосонцэнгэл сум дахь Тарвагатайн нурууны байгалийн цогцолборт газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Завхан аймгийн Тосонцэнгэл сум дахь Тарвагатайн нурууны байгалийн цогцолборт газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Завхан аймгийн Тосонцэнгэл сум дахь Тарвагатайн нурууны байгалийн цогцолборт газар нь урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт 654.6 сая төгрөгийн, нэмэлт санхүүжилтээр 5.4 сая төгрөгийн, нийт 660.0 сая төгрөгийн орлого төвлөрүүлэн, зарцуулсан байна. Тайлант онд KFW төслөөс 238.1 сая төгрөгийн ариун цэврийн байгууламж, 48.0 сая төгрөгийн бага оврын автобус, 88.0 сая төгрөгийн тоног төхөөрөмж, 311.9 сая төгрөгийн бусад хөрөнгө хүлээн авсан бөгөөд 69.3 сая төгрөгийн хөрөнгийг данснаас хассан байна.

Аудитын гол асуудал

Завхан аймгийн Тосонцэнгэл сум дахь Тарвагатайн нурууны байгалийн цогцолборт газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан тодруулгуудад дүгнэлт өгөх аудитаар зөрчил илрээгүй байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Үндсэн хөрөнгийн бүртгэлд 30.6 сая төгрөгийн хөрөнгөнд шинэчилсэн өртөг тогтоож, бүртгэсэн байна.

013020124

Audit(D)Дүгнэлт/2024

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР

Д.БАТ-УНДРАА

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>29,889,458.86</u>	<u>31,744,808.86</u>
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	29,889,458.86	31,744,808.86
351	Түүхий эд материал		
35110	Тусгай зориулалттай материал		
35130	Эм боох материал		
354	Хангамжийн материал	29,889,458.86	31,744,808.86
35410	Бичиг хэргийн материал	110,000.00	65,350.00
35420	Аж ахуйн материал	14,689,224.93	14,689,224.93
35450	Барилгын засварын материал		
35470	Бусад хангамжийн материал	15,090,233.93	16,990,233.93
35600	Мал амьтад		
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>765,777,820.88</u>	<u>1,345,74,457.21</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	<u>765,777,820.88</u>	<u>1,345,74,457.21</u>
392	Биет хөрөнгө	747,719,154.32	1,327,749,457.21
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	681,016,884.82	919,212,091.82
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-102,179,895.96	-144,131,295.27
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	169,009,373.50	199,867,373.50
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-95,807,278.93	-93,576,362.33
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	40,264,397.91	117,728,316.42
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-23,673,035.21	-24,621,473.94
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	60,836,094.43	60,076,728.13
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-29,354,870.45	-36,891,815.03
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	78,724,161.30	380,426,182.50
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-31,116,677.09	-50,340,288.59
39217	Ном		
393	Биет бус хөрөнгө	<u>18,058,666.56</u>	<u>17,992,000.00</u>
39301	Програм хангамж	200,000.00	200,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-133,333.44	-200,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	17,992,000.00	17,992,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>795,667,279.74</u>	<u>1,377,486,266.07</u>
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	<u>0.00</u>	<u>0.00</u>
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	0.00	0.00
413	Өглөг	0.00	0.00
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	0.00	0.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>795,667,279.74</u>	<u>1,377,486,266.07</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	<u>795,667,279.74</u>	<u>1,377,486,266.07</u>
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	74,728,421.29	74,728,421.29
51101	Өмч: - төрийн	74,728,421.29	74,728,421.29

512	Хуримтлагдсан үр дүн	709,594,053.15	1,291,413,039.48
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	709,594,053.15	709,594,053.15
51220	Тайлант үеийн үр дүн		581,818,986.33
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	11,344,805.30	11,344,805.30
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>795,667,279.74</u>	<u>1,377,486,266.07</u>

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	322,568,000.00	1,441,203,773.95
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	8,186,000.00	781,063,473.95
120	Нийтлэг татварын бус орлого	8,186,000.00	781,063,473.95
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	2,781,000.00	2,760,000.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	5,405,000.00	778,303,473.95
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	314,382,000.00	660,140,300.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	309,582,000.00	654,660,300.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	309,582,000.00	654,660,300.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого		
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	4,800,000.00	
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилалдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого		5,480,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих		
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/		
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	425,441,754.95	859,384,787.62
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	425,441,754.95	859,384,787.62
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	424,596,521.07	751,525,211.58
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	230,359,375.00	414,101,290.36
210101	Үндсэн цалин	179,607,599.00	222,975,113.74
210102	Нэмэгдэл	37,127,668.00	122,701,134.88
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	4,882,433.00	23,548,300.00
210104	Урамшуулал	8,741,675.00	44,876,660.74
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	28,658,053.83	51,735,302.50
210201	Тэтгэврийн даатгал	19,576,813.26	35,198,602.75
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,303,593.75	4,141,012.11
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,842,875.18	3,312,809.78
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	448,615.13	825,716.03
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,486,156.51	8,257,161.83
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	14,980,360.29	18,470,364.10
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,196,302.29	1,276,854.10
210302	Түлш, халаалт	13,619,058.00	16,543,542.00
210303	Цэвэр, бохир ус	165,000.00	649,968.00

2104	Хангамж, бараа материалын зардал	15,787,585.00	19,982,851.00
210401	Бичиг хэрэг	1,115,696.00	857,650.00
210402	Тээвэр, шатахуун	12,287,563.00	17,951,889.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,394,149.00	668,812.00
210404	Ном, хэвлэл	0.00	0.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	0.00	0.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	462,200.00	504,500.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	527,977.00	0.00
2105	Нормативт зардал	197,900.00	246,900.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл		
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	197,900.00	246,900.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	12,843,916.25	63,627,200.00
210601	Багаж хэрэгсэл	135,800.00	1,051,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	12,708,116.25	61,426,200.00
210604	Урсгал засвар	0.00	1,150,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	983,000.00	6,890,900.00
210702	Дотоод албан томилолт	983,000.00	6,890,900.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	22,956,165.00	38,979,847.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	20,955,645.00	37,146,231.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	540,000.00	540,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	118,800.00	172,250.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	198,572.00	198,388.00
210805	Тээврийн хэрэгсдийн оношлогоо	55,000.00	88,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,040,500.00	519,500.00
210807	Газрын төлбөр	47,648.00	315,478.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	97,830,165.70	137,490,637.62
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	0.00	0.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,800,000.00	660,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	93,030,165.70	136,830,637.62
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	845,233.88	107,859,576.04
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	0.00	38,792,200.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	0.00	35,552,200.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	0.00	0.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	0.00	3,240,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	845,233.88	69,067,376.04
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	845,233.88	69,067,376.04
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	0.00	0.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	0.00	0.00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	0.00	0.00
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	0.00	0.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	-102,873,754.95	581,818,986.33

5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	-102,873,754.95	581,818,986.33
---	-------------------------	------------------------	-----------------------

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	317,163,000.00	662,900,300.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	314,382,000.00	660,140,300.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	309,582,000.00	654,660,300.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	309,582,000.00	654,660,300.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	4,800,000.00	5,480,000.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	4,800,000.00	0.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	0.00	0.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	0.00	5,480,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	0.00	0.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	0.00	0.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	317,163,000.00	662,900,300.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	317,163,000.00	662,900,300.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	316,317,766.12	555,040,723.96
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	230,359,375.00	414,101,290.36
210101	Үндсэн цалин	179,607,599.00	222,975,113.74
210102	Нэмэгдэл	37,127,668.00	122,701,134.88
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	4,882,433.00	23,548,300.00
210104	Урамшуулал	8,741,675.00	44,876,660.74
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	28,658,053.83	51,735,302.50
210201	Тэтгэврийн даатгал	19,576,813.26	35,198,602.75
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,303,593.75	4,141,012.11
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,842,875.18	3,312,809.78
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	448,615.13	825,716.03
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,486,156.51	8,257,161.83
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	14,980,360.29	18,470,364.10
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,196,302.29	1,276,854.10
210302	Түлш, халаалт	13,619,058.00	16,543,542.00
210303	Цэвэр, бохир ус	165,000.00	649,968.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	14,163,112.00	19,855,201.00
210401	Бичиг хэрэг	319,200.00	730,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	12,287,563.00	17,951,889.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,094,149.00	668,812.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	0.00	0.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	462,200.00	504,500.00

2105	Нормативт зардал	197,900.00	246,900.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл		
210502	Хоол, хүнс		
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	197,900.00	246,900.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	135,800.00	2,201,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	135,800.00	1,051,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл		
210604	Урсгал засвар		1,150,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	983,000.00	6,890,900.00
210702	Дотоод албан томилолт	983,000.00	6,890,900.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	22,040,165.00	40,879,847.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	20,039,645.00	39,046,231.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	540,000.00	540,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	118,800.00	172,250.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	198,572.00	198,388.00
210805	Тээврийн хэрэгсдийн оношлогоо	55,000.00	88,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,040,500.00	519,500.00
210807	Газрын төлбөр	47,648.00	315,478.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	4,800,000.00	660,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,800,000.00	660,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	0.00	107,859,576.04
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	0.00	38,792,200.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	0.00	35,552,200.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	0.00	0.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	0.00	3,240,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	845,233.88	69,067,376.04
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	845,233.88	69,067,376.04
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	0.00	0.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	0.00	0.00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	0.00	0.00
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	0.00	0.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	0.00	0.00
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	0.00	0.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	0.00	0.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	0.00	0.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	0.00	0.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	0.00	0.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C08	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	74,728,421.29	11,344,805.30	709,594,053.15	795,667,279.74
D01	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	74,728,421.29	11,344,805.30	709,594,053.15	795,667,279.74
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	00.00	00.00
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	74,728,421.29	11,344,805.30	709,594,053.15	795,667,279.74
D08	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	581,818,986.33	581,818,986.33
D09	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	74,728,421.29	11,344,805.30	1,291,413,039.48	1,377,486,266.07

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	657,420,300.00	588,352,923.96
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	657,420,300.00	588,352,923.96
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	621,868,100.00	552,800,723.96
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	475,394,400.00	414,101,290.36
210101	Үндсэн цалин	248,053,200.00	222,975,113.74
210102	Нэмэгдэл	157,950,100.00	122,701,134.88
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	26,400,000.00	23,548,300.00
210104	Урамшуулал	42,991,100.00	44,876,660.74
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	59,423,900.00	51,735,302.50
210201	Тэтгэврийн даатгал	40,408,300.00	35,198,602.75
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,753,900.00	4,141,012.11
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,803,000.00	3,312,809.78
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	950,900.00	825,716.03
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	9,507,800.00	8,257,161.83
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	18,482,900.00	18,470,364.10
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,279,400.00	1,276,854.10
210302	Түлш, халаалт	16,553,500.00	16,543,542.00
210303	Цэвэр, бохир ус	650,000.00	649,968.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	19,855,800.00	19,855,201.00
210401	Бичиг хэрэг	730,000.00	730,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	17,952,000.00	17,951,889.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	669,300.00	668,812.00
210404	Ном, хэвлэл	0.00	0.00

210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	0.00	0.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	504,500.00	504,500.00
2105	Нормативт зардал	246,900.00	246,900.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	0.00	0.00
210502	Хоол, хүнс	0.00	0.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	246,900.00	246,900.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	2,201,000.00	2,201,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,051,000.00	1,051,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл		
210604	Урсгал засвар	1,150,000.00	1,150,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	6,949,600.00	6,890,900.00
210702	Дотоод албан томилолт	6,949,600.00	6,890,900.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	38,653,600.00	38,639,847.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	36,807,800.00	36,806,213.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	540,000.00	540,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	172,300.00	172,250.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	198,600.00	198,388.00
210805	Тээврийн хэрэгсдийн оношлогоо	88,000.00	88,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	519,500.00	519,500.00
210807	Газрын төлбөр	327,400.00	315,478.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	660,000.00	660,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	660,000.00	660,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	35,552,200.00	35,552,200.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	35,552,200.00	35,552,200.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	35,552,200.00	35,552,200.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	0.00	0.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	0.00	0.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	657,420,300.00	588,352,923.96
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	654,660,300.00	585,592,923.96
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	654,660,300.00	585,592,923.96
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	22.00	22.00
620001	Удирдах ажилтан	01.00	01.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	14.00	14.00
620003	Үйлчлэх ажилтан	07.00	07.00

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Тосонцэнгэл сум дахь Тарвагатайн нурууны байгалийн цогцолборт газар нь Нутгийн иргэдэд түшиглэсэн хамтын менежментийг хэрэгжүүлснээр төв азийн ус хагалбарын мужид багтах халуун рашаанууд, ховор ургамал амьтан, түүх соёл, өв уламжлал, байгалийн өвөрмөц тогтоц, унаган төрхөө хадгалсан байгальд ээлтэй аялал жуулчлалын жишиг орчинг бүрдүүлэх зорилт тавин ажиллаж байна.

Байгууллагын жилийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 5 зорилтын хүрээнд 12 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөснөөс 98 хувийн гүйцэтгэлтэй гэж үнэлсэн байна.

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Байгууллагын үйл ажиллагаа явуулж буй хууль эрх зүйн орчны талаар:

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт ороогүй байна.

Байгууллагын дотоод хяналтын талаар: Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна гэж үзлээ. Дотоод хяналтын зөвлөл нь 2023 оны ажлын төлөвлөгөөндөө 4 ажил хийхээр төлөвлөсөн байна. Төлөвлөгөөний дагуу хяналт шалгалт бүрд удирдамж батлуулж, хяналтаар илэрсэн зөрчлийг арилгаж ажилласан байна.

Дотоод хяналтын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Тосонцэнгэл сум дахь Тарвагатайн нурууны байгалийн цогцолборт газар нь 2023 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэж, Төсвийн тухай хуулийн 54 дүгээр зүйлийн 54.4, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлд заасан иж бүрдлийн дагуу бэлтгэж толилуулсан байна.

Төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг мөнгөн сууриар бэлтгэж, Төсвийн тухай хуулийн 54.5 дахь заалтын дагуу иж бүрэн гаргаж ирүүлсэн.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Тосонцэнгэл сум дахь Тарвагатайн нурууны байгалийн цогцолборт газрын 2023 оны санхүүгийн тайланг Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар баталсан “Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар”-ын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тайлант хугацаанд нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогод өөрчлөлт ороогүй байна.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 380,309.6 мянган төгрөгөөр буюу 28.2 хувиар өссөн байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Бараа материал	29,889.4	31,744.80	(1,855.4)
Үндсэн хөрөнгө	1,048,042.90	1,695,502.70	647,459.80
Нийт хөрөнгө	1,346,937.90	1,727,247.50	380,309.60
Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч/	795,667.2	1,377,486.30	581,819.00

Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	795,667.30	1,377,486.30	581,819.00
--	------------	--------------	------------

Санхүүгийн тайлангийн тодруулгыг мөнгөн хөрөнгө, үндсэн хөрөнгө, авлага, бараа материал, өр төлбөр гэсэн данс бүрээр холбогдох журам, зааврын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тайланд онд:

Бараа материалын эхний үлдэгдэл 29,889.4 мянган төгрөг, төсвийн хөрөнгөөр худалдан авсан 54,728.0 мянган төгрөг, хөрөнгө оруулалтаар 61509.2 мянган төгрөгийн бараа материал тус тус нэмэгдэж, зарцуулсан 114,271.8 мянга, акталсан 110.0 мянган төгрөгөөр тус тус хасагдаж, эцсийн үлдэгдэл 31,744.8 мянган төгрөг болж, өмнөх оноос 1,855.4 мянган төгрөгөөр өссөн байна.

Үндсэн хөрөнгийн хувьд төсвийн хөрөнгөөр 1,048,042.9 мянган төгрөгийн хөрөнгө худалдан авч, хөрөнгө оруулалтаар 686,164.2 мянган төгрөгийн хөрөнгө үнэ төлбөргүйгээр хүлээн авч, элэгдлээрээ анхны өртгөө нөхсөн, цаашид ашиглагдах боломжтой хөрөнгүүдэд үнэ тогтоож 30,630.0 мянган төгрөгөөр тус тус нэмэгдсэн байна. 7,971.9 мянган төгрөгийн хөрөнгө актлах шийдвэр гарч хасагдаж, жилийн эцэст 1,695,502.6 мянган төгрөгийн хөрөнгийн үлдэгдэлтэй байна. Тайлант оны элэгдлийн зардалд 136,830.6 мянган төгрөгийг тооцож бүртгэсэн байна.

Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч/ 581,819.0 мянган төгрөгөөр өссөн нь тайлант үеийн үр дүнтэй шууд холбоотой болно.

5. Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2023 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг улсын төсвөөс 654,660.3 мянган төгрөг, үндсэн үйл ажиллагаанаас 2,760.0 мянган төгрөг, нийт зарлагыг 657,420.3 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөрийн 5 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 654,660.3 мянган төгрөгийг улсын төсвөөс бүрдүүлсэн байна.

Гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 654,660.3 мянган төгрөгийн, үйл ажиллагааны орлого 2,760.0 мянган төгрөгийг төвлөрүүлсэн байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 654,660.3 мянган төгрөг буюу 100 хувийн гүйцэтгэлтэй

Хүснэгт 2. Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

/мянган төгрөгөөр/					
Хөтөлбөр, арга хэмжээ	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Биелэлт
Улсын төсвөөс санхүүжих					
71405	Тусгай хамгаалалттай газар нутгийн хамгаалалт				
80101	Үндсэн үйл ажиллагааны зардал	597,300.30	597,300.30		100%
80219	Харуул, хамгаалалын зардал				0%
80802	Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж урамшуулал	35,552.20	35,552.20		100%
81701	Байгаль орчны хамгаалах нөхөн сэргэх зардал	9,899.40	9,899.40		100%

81703	Ургамал хамгаалал	11,908.40	11,908.40		
НИЙТ		654,660.30	654,660.30		100%

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3. Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Нэмэлт санхүүжилтээр 1 хөтөлбөрийн хүрээнд 1 арга хэмжээг санхүүжүүлж 5,480.0 мянган төгрөг зарцуулсан байна.

4. Төсөл хөтөлбөрийн үе шат, хүрэх үр дүн

2023 онд KFW төслийн хүрээнд 686,164.2 мянган төгрөгийн хөрөнгө оруулалт хүлээн авсан байна.

5. Худалдан авах ажиллагааны гүйцэтгэлийн талаар

/Мянган төгрөг/

№	Худалдан авах ажиллагааг зохион байгуулсан арга	Бараа ажил үйлчилгээний нэр	Төлөвлөлт	Гүйцэтгэл
1	Шууд гэрээ байгуулах	Түлш халаалт	16,553.50	16,543.50
2	Шууд гэрээ байгуулах	Гэрэл цахилгаан	1,279.40	1,276.90
3	Шууд гэрээ байгуулах	Цэвэр, бохир ус	650.00	650.00
4	Шууд худалдан авалт	Бичиг хэрэг	730.00	730.00
5	Шууд гэрээ байгуулах	Тээвэр шатахуун	17,952.00	17,951.90
6	Шууд гэрээ байгуулах	Шуудан холбоо, интернетийн төлбөр	669.30	668.80
7	Шууд худалдан авалт	Бага үнэтэй түргэн элэгдэх	504.50	504.50
8	Шууд худалдан авалт	Нормын хувцас зөөлөн эдлэл	246.90	246.90
9	Шууд худалдан авалт	Багаж техник хэрэгсэл	1,051.00	1,051.00
10	Шууд худалдан авалт	Урсгал засвар	1,150.00	1,150.00
11	Шууд худалдан авалт, шууд гэрээ байгуулах	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээ	36,807.80	36,806.20
ДҮН			77,594.40	77,579.70

Тайлант оны худалдан авах ажиллагаа нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуульд нийцсэн, Засгийн газрын 2021 оны 124 дүгээр тогтоолоор баталсан босго үнийг баримталсан байна. Худалдан авах ажиллагаатай холбоотой зөрчилтэй зүйл илрээгүй болно.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Тосонцэнгэл сум дахь Тарвагатайн нурууны байгалийн цогцолборт газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг “Хаан соёмбо аудит” ХХК-ийн гэрээт аудитор Г.Уранбаяр гүйцэтгэж, хяналтыг “Хаан соёмбо аудит” ХХК-ийн захирал Х.Диймаа анхан шатанд хянаж, Завхан аймаг дахь Төрийн аудитын газрын ахлах аудитор Ц.Оюунсүвд, аудитын менежер Х.Болдбаатар нар хоёр дахь шатанд, тэргүүлэх аудитор Д.Бат-Ундраа дараагийн шатанд хяналтыг хэрэгжүүлсэн.

Тосонцэнгэл сум дахь Тарвагатайн нурууны байгалийн цогцолборт газрын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг “Хаан соёмбо аудит” ХХК-д 2024 оны 01 дүгээр сарын 25-ны өдрийн 05 тоот албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг дунд гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2022 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлын 425,441.7 мянган төгрөгөөс 1.5 хувиар буюу 6,381.6 мянган төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 75 хувиар буюу 4,786.2 мянган төгрөгөөр тогтоосон.

Тогтоосон төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн шалгуур үзүүлэлтээс тухайн шалгагдагч байгууллагатай хамааралтай 29 заалтыг сонгож, горим сорил хэрэгжүүлсэн бөгөөд алдаа зөрчил илрээгүй байна.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

Байгууллагын 2023 оны санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилтийн нийцлийн асуудлыг авч үзсэн бөгөөд аудитын санал дүгнэлтэд хамруулан үзээгүй болно.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Аудитаар тус хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан мэдээллийн давхардал, ач холбогдол, үр нөлөөг харгалзан 10 төрлийн мэдээллийг Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст ил тод байршуулсан эсэхийг хамруулан шалгалаа.

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь Шилэн дансны тухай хууль, тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцсэн гэж дүгнэлээ.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Тосонцэнгэл сум дахь Тарвагатайн нурууны байгалийн цогцолборт газрын 2023 оны санхүүгийн тайланд завсрын аудит хийж гүйцэтгээгүй байна.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар 6,656.6 мянган төгрөгийн 2 зөвлөмж авч хэрэгжүүлэн ажилласан байна.

6. Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Шатахуун болон томилолтын зардлыг дараагийн аудитаар анхаарч үзэх нь зүйтэй гэж үзлээ.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар алдаа, зөрчил илрээгүй болно

5.1 Төлбөрийн акт тогтоогоогүй

5.2 Албан шаардлага хүргүүлээгүй

5.3 Зөвлөмж хүргүүлээгүй

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

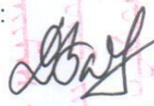
Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Дүн												

АУДИТЫН ТАЙЛАНГ:

ХОЁР ДАХЬ ШАТАНД ХЯНАСАН:

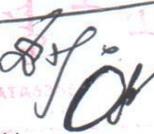
ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Д.БАТ-УНДРАА ОГНОО: 2024-02-22

АНХАН ШАТАНД ХЯНАСАН:

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР

Х.БОЛДБААТАР ОГНОО: 2024-02-22

АХЛАХ АУДИТОР

Ц.ОЮУНСУВД ОГНОО: 2024-02-22

ХААН СОЁМБО АУДИТ ХХК-ИЙН

ГЭРЭЭТ АУДИТОР

Г.УРАНБАЯР ОГНОО: 2024-02-22